

poměry učňovské vhodně a účelně stanovena. Nezávisí tedy stanovení učební doby výlučně na vůli společenstva, jak za to má stížnost, nýbrž k projevu vůle společenstva v tomto směru přistupuje kontrola vyhrazená nadřízenému úřadu cit. § 114 odst. 3. lit. b) živn. ř., který má právo a povinnost, zkoumati, zda bylo v konkrétním případě dbáno péče o spořádané poměry stavu učňovského vhodným a účelným stanovením doby učební.

V daném případě opřel žal. úřad své stanovisko, že stěžujícím si společenstvem navržené prodloužení učební doby ze 3 na 4 léta nelze schváliti, o dva důvody: 1. o důvod, kterého použila I. stolice — že totiž povaha živností ve společenstvu zastoupených nevyžaduje 4leté učební doby — a 2. o důvod další, jím samým připojený, že totiž prodloužení doby učební vedlo by k přílišnému zaměstnávání starších učňů členy společenstva, což bylo by na úkor pomocníků.

Pokud jde o důvod sub 1., dlužno především konstatovati, že stížnost nevytýká, že úvaha, která zde vedla úřad tomu, že změnu stanov neschválil, jest neslučitelná s hlediskem, se kterého úřad, vykonávaje svou funkci schvalovací podle § 114 odst. 3. lit. b) živn. ř., jediné může posuzovati vhodnost a účelnost prodloužení doby učební, totiž s hlediskem péče o spořádané poměry učňovské. Stížnost vznáší pouze povšechnou výtku, že »na holičství a kadeřnictví se kladou nyní mimořádné kulturní požadavky a že bude holičské živnosti jen na prospěch, když v této živnosti bude všeobecně stanovena čtyřletá doba učební« Ve výtce této neshledal však nss námitku, konkretisovanou tak, jak vyžaduje předpis § 18 zák. o ss a nemohl ji tudíž podrobiti věcné kognici. Ale pak zůstává nař. rozhodnutí opřeno o tento důvod a nemusil proto nss vejíti na přezkoumání důvodu dalšího, sub. 2. uvedeného, který žal. úřad k důvodu prvuvedenému ještě připojil.

Č. 8495.

Železniční právo: — Řízení před nss-em: * Výrok min. žel., kterým se ve smyslu § 10 lit. b) konces. zák. žel. (min. nař. č. 238/1854 ř. z.) odpírá náhrada škody, požadovaná uživatelem veřejné komunikace, státním podnikem železničním přeložené, není rozhodnutím, nařikatelným před nss-em.

(Nález ze dne 17. března 1930 č. 5.684/28.)

V ě c: Max P. v M. proti ministerstvu železnic o náhradu škody způsobené změnou železn. přejezdu.

V ý r o k: Stížnost se odmítá jako nepřipustná.

D ů v o d y: Výměrem z 27. října 1927 zamítlo min. žel. z meritorních důvodů žádost st-lovu za náhradu škody, která prý byla mu způsobena přeložením a zrušením přejezdů přes trať ČSD. z L. do V. u M.

Maje rozhodovati o stížnosti do tohoto výměru podané, musil si nss především zodpověděti otázku své vlastní kompetence, kterou i žal. úřad ve svém odv. spise nadhodil.

St-1 béře v odpor nař. výměr jen, pokud byla mu odepřena náhrada škody, která byla mu podle jeho tvrzení způsobena přeložením a zrušením přejezdu přes želez. trať. Je tedy na sporu jen otázka náhrady škody ve smyslu § 10 lit. b) tak zv. železničního koncesního zákona (min. nař. z 14. září 1854 č. 238 ř. z.). Podle tohoto ustanovení zákoného jsou podnikatelstva drah povinna nahraditi všechnu škodu na veřejném i soukromém statku, která vzešla ze stavby dráhy, a učiniti taková opatření, by sousední pozemky, budovy atd. ani za stavby dráhy, ani později neutrpěly škodu, a jsou práva z takových poškození.

Podle § 1338 o. z. o. o právu na náhradu škody rozhodují stejně jako o každém jiném právu soukromém, zpravidla řádné soudy. Pořad práva mohl by býti tedy vyloučen jen normou právní, která výjimku ze zásady v § 1338 prohlášené buďsi výslovně nebo aspoň implicitě stanoví. Normy takové nelze však nalézt v § 13 konc. zák. želez. Předpis ten stanoví sice, že záležitosti, jež se týkají provedení předpisů konc. zák., jsou z pořadu práva vyloučeny a patří před úřady správní. Jiná je však otázka, zdali předpis tento lze vztahovati na uplatňování nároku na náhradu škody, které je ponecháno úplně vůli poškozeného a není proto náležitostí, která přímo vyplývá z provádění ustanovení konc. zákona, kteréž ovšem podle § 13 je svěřeno úřadům správním.

Obmezivému výkladu kompetenčního předpisu cit. § 13 nasvědčuje zejména předpis § 9 c) odst. 2., podle něhož spory o náhradu i za pozemky k účelům dráhy vyvlastněné náležejí na pořad práva, neboť z předpisu tohoto sluší souditi, že sám konc. zákon želez. stojí na půdě všeobecné zásady cit. § 1338 o. z. o., která — jak potvrzuje i pozdější nejvyšší rozhodnutí z 26. června 1864 publikované výnosem min. obch. z 28. července 1864 č. 9400, — byla té doby pokládána za obecně platnou, takže konc. zákon železn. byl by se v § 13 jistě vyjádřil mnohem určitěji, kdyby byl chtěl prolomiti výjimkou tak neobvyklou zásadu o soukromoprávní povaze nároků na náhradu škody, tehdy obecně uznávanou a důsledně z ní plynoucí příslušnost řádných soudů k rozhodování ve sporech o tuto náhradu.

Vycházejí z těchto úvah, neměl nss příčiny považovati nař. výměr, jímž žal. úřad vyřídil st-lovu žádost za náhradu škody, za rozhodnutí správního úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss, nýbrž musil v něm viděti pouhé prohlášení strany o st-lově nároku, stíhatelném pořadem práva a to tím spíše, když ze znění výměru nutně nevyplývá, že žal. úřad chtěl si osobovati příslušnost k autoritativnímu rozhodnutí o st-lově nároku, kterouž judikatura soudní (srovn. Vážný 4572, 4276, 1896 civ.) důsledně připisuje řádným soudům. I bylo proto stížnost do tohoto prohlášení strany podanou podle §§ 2 a 3 a) zák. o ss odmítnouti jako nepřipustnou.

Č. 8496.

Železniční právo. — Cesty: I. * Kompetence úřadů železničních k rozhodování o přeložení veřejných cest podle § 10 lit. c) a § 13 železn. konc. zák. (č. 238/1854 ř. z.) není dotčena zákony upra-